

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра грецької філології та перекладу

Зав. кафедри

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Жарікова Ю.В.

27 серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ППВЗ ОСНОВИ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

Освітньо-професійна програма 035 Філологія. Переклад (новогрецька)
спеціальність 035 Філологія
спеціалізація 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно)
факультет грецької філології та перекладу

2020-2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи художнього перекладу» для студентів ОС
«Бакалавр» спеціальності 035 Філологія. Класичні мови та літератури (переклад включно)
– Переклад (новогрецька).

Розробник: Новицька О.А., к.філол.н., доцент кафедри грецької філології та перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри грецької філології та перекладу МДУ

Протокол від "27" серпня 2020 року. № 1

Завідувач кафедри грецької філології та перекладу

(підпис)

(О.В.Жарікова)
(прізвище та ініціали)

© Новицька О.А., 2020 рік
© МДУ, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>0203 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва) Напрямок підготовки <u>6.02030 Філологія</u> (шифр і назва) <u>8.02030304 (переклад новогорецька, англійська)</u>	Нормативна	
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Новогорецька мова, англійська мова, переклад</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Навчально-дослідне завдання. Захист проєктів (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин -90		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,3 самостійної роботи студента - 2		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції
	16 год.		
	Практичні, семінарські		
	14 год.		
	Самостійна робота		
	59 год.		
		Індивідуальні завдання: 1 год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу навчити студентів використовувати набуті знання для успішного перекладу художніх текстів різних жанрів; ознайомити студентів із новими здобутками наукової думки в галузі перекладознавства; довести до студентів погляди найвизначніших перекладознавців на різні стратегії та способи перекладу; розвинути навички та вміння аналізу й синтезу, необхідні для виконання власних перекладів.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- понятійний апарат перекладу, інтертекстуальність при перекладі, відтворення семантичних груп мовлення, перекладацькі стратегії та їх рішення

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- оцінювати творчість перекладачів у контексті розвитку методологічно-стильових принципів культури перекладу;

- опрацьовувати й давати оцінку різним теоретико-критичним оглядам сучасного перекладознавства.

3. Програма навчальної дисципліни Змістовий модуль 1.

1. Поняття про художній переклад
 - Поняття про переклад. Види та типи перекладу
 - Моделі та функції перекладу
 - Художній переклад та його редагування
 - Перекладацькі стратегії та рішення
2. Аспекти художнього перекладу
 - Реалії як перекладознавча категорія
 - Інтертекстуальність у перекладі
 - Граматичні та фонетичні аспекти перекладу
3. Відтворення семантичних фігур мовлення
 - Переклад метафоричної групи тропів
 - Переклад метонімічної групи тропів
 - Переклад іронії, сарказму та гумору
 - Культурні особливості семантичних фігур
4. Жанрові особливості перекладу
 - Переклад малих літературних жанрів
 - Переклад великих літературних жанрів

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Заочна форма					
	денна форма						усього					
	усього						усього					
	л	п	лаб	інд	с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.		
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Модуль 1

Змістовий модуль 1

1. Поняття про художній переклад	34	5	4		5	20						
2. Аспекти художнього перекладу	31	6	5			20						
3. Відтворення семантичних фігур мовлення	35	5	5		4	19						
4. Жанрові особливості перекладу												
Разом за змістовим модулем 1					1	-						
ШДЗ			-	-	1	-						
Усього годин	90	16	14		1	59						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття про художній переклад. Види та типи перекладу	2
2	Моделі та функції перекладу	2

3	Художній переклад та його релагування	2
4	Перекладацькі стратегії та рішення	2
5	Реалії як перекладознавча категорія	2
6	Інтертекстуальність у перекладі.	2
7	Граматичні та фонетичні аспекти перекладу	2
	Разом	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Переклад публічних звершень.	1
2	Формування особистого словника найпоширеніших кліше.	1
3	Переклад стенографії ділових перемов	1

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Герменевтичний феномен розуміння як проблема саморозуміння та взаєморозуміння.	9
2	Вальтер Бенямін "Завдання перекладача": засади інтерпретації твору	10
3	Інференційні механізми та явище емпатії	10
4	Концепція поетичної мови й естетичної функції твору	10
5	Категорія національного та роль колективної пам'яті в перекладі.	10
6	Практичний переклад художнього твору	10
	Разом	59

9. Індивідуальні завдання 9 годин

Індивідуальні завдання проводяться з метою набуття навичок застосування теоретичних знань у практичній діяльності перекладачів художніх творів. Форма проведення – обговорення перекладів.

10. Методи навчання

Навчальні лекції, семінарські заняття, переклади письмові та усні.

11. Методи контролю

Оцінка за переклад уривку художнього твору.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			50	100
T1	T2	T3		
10	20	20		

T1, T2 ... – підтеми змістового модулю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики відмінно	для заліку
90 – 100	A	добре задовільно	зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.

14. Рекомендована література

Базова

1. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – 2-ге вид. доп. – Львів : Літопис, 2002. – 831 с.
2. Бахтин М. Естетика словесного творчства / М. Бахтин. – Москва : Искусство, 1979. – 423 с.
3. Гадамер Г. Герменевтика і поетика: вибрані твори / Г. Гадамер ; пер. з нім. – Київ : Юніверс, 2001. – 288 с.
4. Державин В.М. Про мистецтво перекладу: статті та рецензії 1927-1931 років / В.М. Державин; упоряд. О.А. Кальниченко, Ю.Ю. Полякова. – Вінниця : Нова книга, 2015. – 296 с. 5. Дерріда Ж. Письмо та відмінність. – Київ : Основи, 2004. – 602 с.
7. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад : на матеріалі англійських перекладів української прози / Р.П. Зорівчак. – Львів : Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. – 215 с.
8. Зубрицька М. Homo legens : читання як соціокультурний феномен / М. Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с. 9. Інгарден Р. Художні цінності та естетичні цінності // Філософська думка. – 2005. – № 6. – С. 65-87.
10. Квіт С. Герменевтика: напрямки досліджень / С. Квіт // Слово і час. – 2006. – № 4. – С. 10-18.
11. Квіт С. Основи герменевтики: навч. посіб. / С. Квіт. – Київ: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2003. – 191 с.
12. Коломієць Л.В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу : (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії) : монографія / Л. В. Коломієць. – Київ : Вид.-полігр. центр "Київський університет", 2004. – 522 с.
13. Коптілов В. Теорія і практика перекладу : навч. посіб. / В. Коптілов. – Київ : Юніверс, 2003. – 280 с.
14. Крістева Ю. Полілог / Ю. Крістева ; пер. з фр. П. Тарашука. – Київ : Юніверс, 2004. – 474 с.

1. Андрейчук Н.І. Метод інтерпретації у царині герменевтичних, лінгвосоціотичних та перекладознавчих студій / Н.І. Андрейчук // *Іноземна філологія*. – 2014. – Вип. 127. – Ч. 2. – С. 223-230.
2. Баневич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Баневич : МОН України, ЛНУ ім. І. Франка. – Київ : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Губарець В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навч. посіб. / В. Губарець. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2012. – 176 с.
4. Дєррида Ж. Траєкування й диференція / Ж. Дєррида // *Філософська і соціологічна думка*. – 1995. – № 5-6. – С. 4-14.
5. Коптілов В. Від наукового синтезу до поетичного аналізу / В. Коптілов // *Радянське літературознавство*. – 1966. – № 5. – С. 45-56.
6. Коптілов В. Перекладознавство як окрема галузь філології / В. Коптілов // *Мовознавство*. – 1971. – № 2. – С. 50-57.
7. Кочур Г. Література і переклад: Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтер'ю : у 2 т. / Г. Кочур ; [упоряд. А. Кочур, М. Кочур]. – Київ : Смолоскип, 2008.
8. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. – Київ : ВД "Академія", 2007. – Т. 1. – 608 с.; Т. 2. – 624 с.
9. Новикова М.А. Проблемы индивидуального стиля в теории художественного перевода : (стилистика переводчика) – автореф. на соискание учен. степени докт. филол. наук : спец. 10.02.19 "Общее языкознание" / Новикова Марина Алексеевна. – Ленинград. гос. ун-т им. А.А. Жданова. – Ленинград, 1980. – 27 с.
10. Одрехівська І. Модель критики перекладу в рамках перекладознавчої концепції професора В. Коптілова / І. Одрехівська // *Іноземна філологія*. – Львів, 2013. – Вип. 125. – С. 123-129.
11. Рікер П. Гуссерль: аналіз його феноменології. Екзистенціальна феноменологія / П. Рікер // *Читанка з філософії*. у 6 кн. – Київ : Довіра, 1993. – Кн. 6. *Зарубіжна філософія XX століття*. – С. 201-213.
12. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2010. – 844 с.